

MRTVÉ TAJEMSTVÍ

Forenzní vyšetřování Diany Fallonové

BEVERLY CONNOR

TALPRESS

Beverly Connor

**MRTVÉ
TAJEMSTVÍ**

TALPRESS

Copyright © 2005 by Beverly Connor
Translation © 2011 by Jan Krejčí
Cover © 2011 by Trilabit Praha

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-521-2

Diana po břiše prolézala skulinou ve skále a batoh za sebou táhla na provaze. Průlez, kterým se snažila protáhnout, byl pouhá štěrbina, jako by skálou proniklo ostrí obrovského nože. Trhlina byla dlouhá jen pět šest metrů, o málo širší než její ramena, strop ve výšce šedesáti čísel na nejvyšším místě, čtyřicet centimetrů v nejnižším – skutečně těsné. Uvolněné kameny ji škrábaly i přes oblečení od prsou po břicho a na zádech. Ze všech míst, kde by mohla být, bylo toto vlastně nejlepší – tmavé, skryté místo v jeskyni.

Navzdory nízké teplotě měla košili prosáklou potem a ta se jí lepila na kůži. V ústech měla sucho, jak dýchala prach, a bažila po doušku chladné vody, kterou měla v láhvi v batohu. Konečky prstů nahmátla hrany na výstupu z úzkého průlezu. Tlačila se a popolézala, dokud nedostala hlavu do širšího tunelu, jenž ostře zatácel doprava. Vysoukala se z pukliny jako jeskynní tvor a ven jí následovala po mírném svahu malá kaskáda oblázků a prachu. Teď už měla dost místa, aby se zvedla na všechny čtyři.

Dvě lampy na její helmě ozařovaly stěny a na rudohnědé skále vytvářely kulaté obrazce světla a stínu. Vepředu se tunel zvyšoval. Na konci, asi metr nad dnem, zel nepravidelný otvor jako otevřená tlama žraloka.

Diana se posadila, přitáhla si batoh a dlouze se napila z láhve. Pohled se jí na chvíli zastavil na díře v protější stěně, pak začala zkoumat boční stěny tunelu a vybírala si orientační body –

místa s přímým výhledem vpřed, ze kterých se bude dát měřit směr a vzdálenost. Při této návštěvě pouze označí body malými štítky. Když mapovala jeskyni, měla ve zvyku postupovat pomalu – při první návštěvě ji jen projít a provést pouze základní měření, aby si jeskyni „ohmatala“.

Poznat jeskyni zabere čas. Když ukončí mapování určitého úseku, stane se z něho domov, místo, které zná, i když pořád skrývá nějaké to překvapení. Nejradyji měla dvě období: když do jeskyně přišla poprvé – vše pro ni bylo nové – a pak když ji zmapovala a udělala z ní domov.

Na zmapování velké jeskyně, jako byla tato, byla někdy zapotřebí celá léta. Majitelé pozemků jí řekli, že zatím nikdo neprošel jeskyní celou. Pokud věděla, v této části byla první návštěvníci.

Znovu se napila. Poslouchala, jestli neuslyší Mikea, jenž měl být těsně za ní, ale neslyšela, že by se plazil štěrbinou.

Vzala vysílačku. „Mikeu, průlez, kterým jsem se sem dostala, je těsnej.“

Chvilka praskání, než uslyšela jeho hlas. „Myslím, že jsem si tu pizzu ke snídani měl odpustit.“

Úsek klikacího se tunelu, kterým se právě proplazila, neměl žádnou výzdobu, ale vykazoval určitou jemnou krásu danou zabarvením a texturou skály. Podívala se opět k otvoru na konci tunelu. V jiné jeskyni byla velmi podobná díra vstupem do dómu s krápníkovými drapériemi vlnícími se přes celou stěnu, stalagmity dosahujícími až ke stropu jako kmeny mohutných sekvojí a stalaktity visícími od stropu jako kolosální zvony. Diana se těšila, až se dostane k otvoru na konci chodby.

Vytáhla z kapsy na batohu jasně žlutý ultrazvukový dálkoměr, aby změřila délku tunelu. Elektronický přístroj byl mnohem šikovnější než pásmo – i když i to s sebou stále ještě nosila. Existovala místa, kde bylo tradiční měření vhodnější.

Dno tunelu pokrývala vrstva úlomků – hromady kamínků, jež napadaly ze stropu – ale nikde nebyla tak vysoká, aby bránila přístroji v měření. Zmáčkla tlačítko a digitální displej ukázal

478,5 cm. Údaj si zaznamenala do zápisníku. Tunel měl na nejvyšším místě necelý metr, což nestačilo na to, aby se mohla napřímit, takže jí nezbylo než ho překonat po ruku a kolenu. Podívala se na úlomky. Nebyl to nejvhodnější povrch na lezení, ale pořád lepší, než se plazit po bříše. Přinejmenším jí vycpávky na kolenu ochrání kolena před ostrými úlomky.

Diana si posunula batoh tak, aby jí visel na boku, další provaz nacpala do kapsy batohu a začala pomalý postup přes hromady sutí směrem k otvoru ve stěně naproti. Urazila asi polovinu vzdálenosti, když se pod ní podklad nějak divně posunul. Podívala se dolů na ostrohranný kámen a zaváhala, protože si nebyla jistá, co vlastně vidí.

Mezi spoustou kamení bylo cosi divného – jakýsi optický klam. Zastavila se a dlouho si to prohlížela, přičemž pohybovala hlavou ze strany na stranu a zkoumala obrazce. Dívat se mezi kusy skály bylo jako hledět do trojrozměrného kaleidoskopu. Zdálo se jí, že zahlédla špičku stalagmitu. Najednou si uvědomila, že to, na co se dívá, je další jeskyně pod ní. A také že ji drží jen suť, jež ucpala otvor.

„A sakra,“ zaklela nahlas.

Natáhla ruku k rameni, aby zapnula vysílačku. Kamení se opět pohnulo.

„Mikeu, mám problém.“

„Jsem kousek za tebou. Jaký problém?“

„Jsem nahoře na nějaké sutí, která ucpala otvor vedoucí na spodní úroveň jeskyně. Nemám pod sebou pevný dno.“

„Tak jo. Nehýbej se. Musím se dostat dopředu, abych na tebe viděl.“

Mike byl jedním z geologů, kteří pracovali v jejím muzeu, a byl to nejlepší partner jeskyňář, jakého kdy měla. Slyšela škrábání a funění, jak se prodíral puklinou ve skále. V oběhu jí teklo tolik adrenalinu, že bylo těžké ovládnout nutkání k útěku. Snažila se zůstat zcela nehybná, i když jí srdce tlouklo tak silně, až se zdálo, že s tím kamením pohne snad samo. Jen přenesení váhy, aby se dostala k vysílačce, způsobilo, že se suť pod ní

přesunula a kameny zatím drželo tření o sebe způsobené její váhou.

Když se natáhne, vyrovná to tlaky na podloží? Možná, ale taky to může skončit tím, že kamení začne padat. Rozhlížela se po okolí. Snažila se najít okraj díry a doufala, že celé dno tunelu není falešné. Mozek jí říkal, že nemůže být. Kameny se nemohou vznášet nad velkou dírou. Logika jí poskytla okamžik úlevy.

Náhle, při dalším nadechnutí, se kameny pod ní sesypaly. Diana se vrhla k nejbližší stěně a snažila se zachytit okraje otvoru. Prsty zařala do okraje díry a batoh jí sjel až na konec řemenu, přičemž jí trhl ramenními vazy, až málem uvolnila sevření. Držela se na hraně a její tělo zatížené batohem se vznášelo nad černou prázdnotou.

Ruce jí začaly bolet už po pár vteřinách. Hledala lepší místo na chycení, ale naštěstí to bylo hned první místo, kde se chytla. Žádné lepší tu nebylo.

„Drž se.“ Slyšela, jak Mike někde za ní kladívkem zatlouká do skály kotvicí skobu.

Chtěla mu říct, aby spěchal. Věděla, že dělá, co může, jenže ji do prstů chytala křeč a každé nadechnutí bylo zápasem, protože měla žebra sevřená váhou visícího těla. Snažila se nemyslet na pád. V záblescích světla z čelovek občas zahlédla dno komory pod sebou. Bude to asi šestimetrový pád, možná víc – což nemusí stačit na zabití, ale je to dost na zlomení spousty kostí.

Na to nemysli. Mysli na to, že se musíš udržet.

Slyšela Mikea, jak uvazuje lano.

„Rychle,“ šeptala.

„Už jsem skoro tam,“ odpověděl.

Musela šeptat hlasitěji, než si myslela.

Batoh vážil, jako by v něm bylo olovo. Cítila, jak jí ruce kloužou. Jestli spadne a dopadne na chodidla, zlomí si nohy, ale kostra absorbuje větší část nárazu. Přesto bude poškození páteře a stehenních kostí téměř nevyhnutelné.

Vynadala si. *Nemysli na pád. Mysli na to, jak se na té sakramentské skalní římsě udržíš.*

„Nedosáhnu na tebe,“ ozval se Mike. „Takže ti to lano hodím. Chytňi ho. Zhoupne tě to sem ke mně. Takže se drž pevně.“

Mírně zaklonila hlavu, aby jí lano dopadlo mezi obličej a paže. Nezaváhala. Chytila lano jednou rukou, pak druhou. Jakmile se pustila okraje, tělo se jí zhouplo nad otvorem, setrvačnost ji dostala pod okraj díry a praštila s ní o kamennou stěnu dělící horní komoru a jeskyni dole.

Batoh létal pod ní dopředu a dozadu jako šílené kyvadlo. Držela se pevně a Mike se snažil zastavit houpání. Když se přestala houpat, chvíli se nehýbala. Držela se lana a zhluboka dýchala. Potlačovala bolest způsobenou nárazem do skály.

„Seš v pořádku?“ Mike se nakláněl přes okraj, aby na ni viděl.

„Nic zlomenýho, pokud to dokážu posoudit.“ Podívala se nahoru na něj, pak dolů na dno jeskyně pod sebou a délku visícího lana. „Myslím, že mám spíš sílu slézt dolů než šplhat nahoru.“

„Tak jo. Spusť se pomalu dolů. Já ještě trochu zajistím lano.“

Diana ručkovala dolů, dokud se nedostala na dno komory. Na uvolněných kamenech stála nejistě. Sedla si a odvázala popruh, co na něm měla připevněný batoh. Naštěstí z něho nic nevypadlo. Protáhla si svaly a prohmatala hrudní koš. Zítra ji bude všechno bolet, ale teď se cítila celkem v pořádku.

Z místa kde seděla, viděla Mikea, jak zatlouká další skobu, aby zajistil její návrat. Pod lano podstrčil podložku, aby se netřelo přímo o skálu.

„Děkuju,“ zavolala na něho.

„Není zač.“

Mike pracoval jako geolog v muzeu, jehož ona byla ředitelkou, a také dělal na své doktorské práci na univerzitě Bartram. Byl dobrým přítelem a kolegou-jeskyňářem, projevoval vůči ní jistou náklonnost, která ji poněkud znervózňovala, zejména proto, že byl o tolik mladší. Nedávno se jí v tomto směru ulevilo, když se začal vídat s Nevou, také jeskyňářkou, zaměstnanou ve forenzní laboratoři, kterou Diana rovněž vedla. A pokud Diana věděla aspoň něco o řeči těla, byli si Mike a Neva odnedávna opravdu blízcí.

Diana si pomyslela, že když už tady dole trčí, tak by mohla alespoň využít čas. Z bezpečně uzavřených bočních kapes batohu vyndala dálkoměr, blok a láhev s vodou.

Mike pracoval nahoře a ona odešla od největší hromady sutě a začala zkoumat komoru, kterou objevila, nebo možná komoru, která objevila ji. Rozhlédla se a zjistila, že stojí téměř uprostřed jeskyně. Zaměřila zeď před sebou – 617 cm. Otočila se obráceným směrem: 596 cm, tedy délka 1 213 cm. Šířka byla o tři metry kratší. Výška k okraji díry nahoře – 975 cm. Ještě dobře, že to nevěděla, když tam visela za nehty.

Pár reflektorů na její helmě vrhal kulaté louže světla na několik stalagmitů, které postávaly po místnosti jako strážníci, vysokí a rovní, a vytvářely stíny na stěnách za sebou. Nejvyšší z nich měřil skoro sedm metrů. Představa, že mohla spadnout na jeden z nich, ji vyděsila.

Kromě vstupu, který náhodou vytvořila, byl zde jediný východ. Necelých sedm metrů nad podlahou byl ve stěně kulatý otvor, který vypadal, že vede do nějakého tunelu. Naškrábala si pár poznámek.

„Seš připravená vylézt zpátky?“ zakřičel Mike.

„Minutku.“ Obešla komoru a prohlížela si všechno, na co narazila.

„To mám na tobě rád, doktorko. Nedovolíš ničemu, ani smrtelnému ohrožení, aby ti bránilo v zábavě.“

Diana ho slyšela jen tlumeně. Na ztemnělém okraji zorného pole zahlédla postavu, skrčenou za jedním z krápníků.

Diana se krátce nadechla a namířila světla přímo na tu postavu. Zjistila, že se tam ve skutečnosti nikdo nekrčí, nýbrž že se tam zhroutil, zůstal opřený zády o stěnu a je už dlouho mrtvý. Došla opatrně k tělu a při každém kroku zkoumala, na co šlape. Posadila se na bobek vedle těla. Před sebou měla mumifikované pozůstatky muže, soudě podle výrazného nadočnicového oblouku a čelisti, uložené v rozpadajících se zbytcích kostkované košile a džín, které už měly téměř barvu okolní skály. Částečný rozklad měkkých tkání způsobil, že se tělo svezlo do strašidelné polohy. Hlavu měl mrtvý opřenou dozadu o skálu, mírně na stranu, čelist pokleslou, tenké rty otevřené tak, že odhalovaly nažloutlé zuby.

Skrz košili viděla suchou kůži a kost. Jedna ruka spočívala v klíně, druhá ležela vedle něho na zemi. Obě byly sevřené v pěst. Přilba ležela obrácená vedle něho, stejně jako láhev na vodu. Vytáhla z batohu fotoaparát a udělala několik snímků z různých úhlů a vzdáleností.

„Sakra, doktorko. Co jsem to vlastně říkal, že si dokážeš najít zábavu za všech okolností? Našlas tu nejhroznější věc.“ Mike stál vedle ní. Diana byla tak zabrána do zkoumání svého nálezu, že ani neslyšela, jak se spouští do komory. „Je to to, na co to vypadá – mumie?“

„Jo. Přírozená mumifikace. Tkáně jsou částečně zachované díky suchému vzduchu v jeskyni.“

Mike si dřepel vedle ní a hleděl na nevábné ostatky. „Zajímalo

by mě, co se mu stalo. Zabloudil? Přišel o světlo? Spadl? Asi nepřišel tou cestou co my. Jak se sem dostal?“

„Nemám ponětí.“ Diana nafotografovala jeho přilbu. „Po tobě teď potřebuju, abys vylezl na povrch a zjistil, v kterém jsme okrese, a zavolal příslušného koronera.“

„Koronera?“

„Okresní koroner má být informován, když je nalezeno tělo.“

„Chceš to tady prohlásit za místo činu?“

„To si musí rozhodnout koroner. Do tý doby se ho nemůžu dotknout.“

„Ale ty se chceš strašně podívat, ne?“

Diana se usmála. „Já se na něho dívám.“ Vstala a Mike hned po ní. Diana se k němu otočila, přičemž dávala pozor, aby mu světly na přilbě nesvítily do očí. „Děkuju ti, žeš to tak rychle zvládl s tím lanem.“

„To nic. Už jsem za ruce visel a je to dost riskantní, když na to nejseš zvyklá. Seš v pořádku? Do tý skalní stěny jsi sebou praštila docela tvrdě.“ Podíval se nahoru na díru ve stropě.

Ze svého místa měli dobrý výhled na tlustý skalní strop kolem díry a tenký okraj, který byl kdysi příliš tenkým dnem, jež před mnoha lety povolilo a propadlo se.

Podívala se na své ruce. Dlaně a prsty měla pokryté tenkými, krvavými škrábanci. „Budu mít nějakou dobu bolavý ruce. Předpokládám, že mě tělo taky začne bolet.“

Mike ji vzal za ruku a prohlížel si dlaň. „Kolikrát jsem ti už říkal, že v jeskyni máš nosit rukavice?“

„Já vím, já vím. Já se prostě ráda dotýkám skály prsty.“

„No, teď ji těmi prsty budeš cítit několik dní.“

Diana si protáhla bolavé svaly a zasténala. No to teda bude ve formě, až zítra s Frankem, svým přítelem detektivem, vyrazí na dovolenou. Pomyslela si, že *nesmí zapomenout vzít si nějaké mazání na svaly a vyhřívanou podušku.*

„Všechno v pořádku?“ Neva se nakláněla přes okraj díry ve stropě. „Slyšeli jsme vás ve vysílače a přišli jsme, jak nejrychleji to jen šlo.“

„Docela,“ zakřičela Diana nahoru. „Díky Mikeovu umění rychlého vázání lan. Pozor u té díry. Pořád se to ještě někde může utrhnout. Kde je MacGregor?“

„Pochybuje, že se protáhne tím těsným tunelem. Upřímně, myslím si, že má pravdu. Pro něho je to moc úzký.“

Dick MacGregor byl člen jeskyňářského klubu, a co bylo pro Dianu nejdůležitější, byl příbuzný majitele pozemku, na kterém byl vchod do jeskyně. To stačilo, aby se smířila s jeho některými otravnými rysy a udělala z něho člena jejich jeskyňářské party. Nebyl tlustý, ale byl mohutnější než Mike, Neva nebo Diana – a tak se prostě přes některá zúžená místa nemohl dostat, aniž by se tam zaklínil.

„Nevo, slezla bys sem ke mně dolů? Mike se vrátí s MacGregorem na povrch.“

„Takže,“ podotkl Mike s úsměvem, „ty se tý kostry nevzdáš?“

„Záhady, zejména jeskynní záhady, mě vždycky lákaly.“

„Já si to myslel,“ opáčil a vydal se sutí ke konci lana volně visícího z díry ve stropě.

Diana si všimla, že na laně uvázal řadu smyček, jež usnadní lezení nahoru.

„Jak pevný je okraj té díry?“

Podíval se nahoru. „Zatím to vydrží.“

„Můžeš přinést ještě nějaká světla?“ zeptala se Diana.

„Jistě. Chceš, abych se spojil s někým v kriminalistický laboratoři?“

„Požádej Davida nebo Jina, ať přinesou soupravu, ale řekni jim, ať počkají venku. Bude lepší, když to sem vezmeš ty.“

Diana byla ředitelkou Přírodovědného muzea Poříčí v Rosewoodu v Georgii. Její úspěšné využití forenzní laboratoře muzea k vyřešení řady místních vražd upoutalo pozornost starosty Rosewoodu a náčelníka policie. Výsledkem politických manipulací vedení města Rosewood bylo vytvoření kriminalistické laboratoře ve druhém patře západního křídla muzea. Její šéfkou byla rovněž Diana. Celkem vzato žila v zajímavém prostředí. Navzdory tomu, jak podivnou kombinací bylo propoje-

ní muzejní práce s bojem proti zločinu, Diana oceňovala přístup kriminalistického pracoviště ke spoustě odborníků, kteří pracovali v muzeu. Schopnosti kriminalistické jednotky zase přišly vhod, když muzeum získalo egyptskou mumii. Muzeum s kriminalistickým pracovištěm se nakonec ke všeobecnému překvapení ukázalo sice jako podivné, nicméně dobré spojení.

David a Jin byli členové Dianiny kriminalistické skupiny. Jinovi bylo něco přes dvacet, měl napůl asijský původ a pocházel z New Yorku, kde původně pracoval jako kriminalista. David s ní pracoval ve World Accord International, když se ještě zabývali sledováním lidských práv. Neva, bývalá policistka, k ní přišla od rosewoodské policie. Ti tři tvořili Dianin kriminalistický tým. Avšak David a Jin nebyli jeskyňáři, a Diana je nechtěla v tak složité jeskyni se spoustou záludností, jako byla tato.

Mike začal s výstupem a bez námahy po laně vyručkoval. Když se dostal nahoru, vyměnili si s Nevou několik tichých slov a ona pak začala po laně sestupovat.

Dianu překvapilo, že se Neva nevyhýbá jeskyním, potom co málem přišla o život právě v tomto jeskynním systému. Zážitek, když se zaklínila do štěrbin ve skalách a gravitace ji do úzké rozsedliny ještě víc vtahovala, byl děsuplný. Neva však předvedla obdivuhodnou snahu trauma překonat. V několika prvních případech, kdy se znovu dostala do jeskyně, měla vypoulené oči a byla bledá, ale vypořádala se s tím. Diana jen hádala, jestli to dělá kvůli Mikeovi nebo kvůli jeskyním.

„Tak co to tu máme?“ Neva se dívala za Mikem, dokud jeho světlo nezmizelo v tunelu. Usmála se, a Diana sledovala, jak se její výraz změnil, když otočila hlavu a uviděla ostatky.

„Bože, není to nikdo, koho známe...?“

„Ne, tenhle je tady už hodně, hodně dlouho.“

„Co se mu stalo?“

„Nevím. Nevidím dost jeho kostí, abych to mohla říct, ale vsadila bych se, že si zlomil končetinu, pravděpodobně nohu. Nejspíš to byl jeskyňář. Má přilbu s karbidkou, feldflašku, a právě jsem si všimla, že je pod ním batoh. Ale neviděla jsem

žádny lano. Neznám teda žádnýho jeskyňáře, který by se dostal tak hluboko do jeskyně a neměl lano.“

„Nováček?“ nabídla vysvětlení Neva. Sedla si na bobek, aby lépe viděla na pozůstatky a předměty kolem.

„Možná, ale nováčci s sebou obvykle lano mají – i když ne dost dlouhý.“

„Co chceš, abych udělala?“

„Těla se nemůžeme dotknout, dokud nedorazí koroner, ale můžeme provést síťový průzkum podlahy jeskyně.“

„Co s těmi kusy ulámaného kamení?“

„Necháme Mikea, aby nám s některými pomohl.“

„Děláš si srandu? Ty se chceš dívat pod šutry?“

Diana si prohlížela hromady kamení na podlaze. „Nebudeme hýbat se všemi, ale chci se podívat, jestli není něco pod tím kamením, co zrovna spadlo. Ty začni z tamtoho konce, já začnu u stěny, ve který je průchod.“ Ukázala na díru v protější stěně.

„Potkáme se uprostřed.“

Každá došla k protější stěně jeskyně. Diana se však, místo aby zkoumala podlahu, zahleděla na otvor ve stěně.

„Myslím, že spadl odtud,“ řekla a její hlas se odrazil od stěn. Pochybovala, že jí Neva v té ozvěně rozumí. Diana na ni mávla, když viděla, že se Nevino světlo na přilbě otáčí jejím směrem.

Diana přešla rukou po hrubém povrchu skály. K otvoru to bylo asi šest metrů, docela slušné lezení. Zkoumala stěnu a v duchu automaticky zaznamenávala chyty a stupy. Malina, jako lézt po žebříku. Zmáčkla tlačítko na vysílače. „Nevo, vylezu k tomu otvoru. Můžeš prohledávat podlahu nebo na mě počkej, jak chceš.“

Diana vytáhla z kapsy u kalhot pytlík s maskem. Poprášila si ruce a nahmátla první dva chyty – trhlínu ve stěně, kam zasunula prsty pravé ruky, a výstupek, který uchopila druhou rukou. Pokračovala po stěně nahoru. U každého chytu nebo opěry se ujistila, že je pevný, než ho použila. Ruce používala k udržení rovnováhy, nohy ji posunovaly vzhůru.

Diana měla ráda sólové lezení. Bylo příjemné nemít žádná

lana, ale do jeskyní si vždycky brala horolezeckou výbavu pro případ, že by v jeskyni narazila na něco opravdu zajímavého.

Když se dostala k otvoru, přetáhla se přes jeho spodní okraj, postavila se v nově objevené chodbě a prohlédla si komoru z této nové vyhlídky. Scéna to byla krásná. Ve světle čelovek dostaly červené, oranžové, slonovinové a stříbrné skály zlatavý nádech. Ledově vypadající stalaktity a stalagmity svými špicemi a hrboilatou stavbou připomínaly vížky v nějakém království na Středním východě. Dianě ten nadpozemský obraz připadal poněkud ironický. Nic není tak přízemní jako jeskyně.

Věnovala se podrobněji chodbě. Když prozkoumala skalní stěnu, po které právě vylezla, myslela si nejdřív, že Neznámý jeskyňář, jak mu začala v duchu říkat, spadl těch asi šest metrů z chodby na dno komory. Podlaha chodby končila o něco dříve než stěny, takže kdyby šel chodbou a nedával pozor, mohl vykročit do volného prostoru dřív, než zmizely boční stěny. Z pohledu tady odsud, shora, to vypadalo jako celkem přijatelné vysvětlení.

Poblíž vyústění chodby byla menší nerovnost. Nic, o co by se dalo zakopnout. Když si prohlížela stěny, všimla si něčeho hranatého, vyčnívajícího z kamene dole u paty stěny. Nebyl to kámen. Klekla si, aby si předmět prohlédla zblízka. Hřeb používaný na železničních pražcích. Na chvíli ji to zmátlo. Pak si uvědomila, že mohl sloužit jako hrubý kotvící klín pro uvázání lana. Vybavení Neznámého jeskyňáře bylo staré, starší než cokoli, co s sebou nosila ona.

Několik centimetrů nad hřebem byla ve skalní stěně prohlubeň. Sáhla do vydlabaného místa a osahávala otvor kolem dokola, aby určila jeho tvar. Ve středu prohlubně byla menší díra. *Zajímavé.*

V hlavě jí začala vznikat nová hypotéza. Neznámý jeskyňář zatloukl hřeb do větší díry, uvázal k němu lano a začal se spouštět přes okraj. Když lano zatížil plnou váhou, hřeb se uvolnil ze stěny – což způsobilo jeho pád. Kdyby našli železniční hřeb na podlaze dole, podporovalo by to její představy.

Ale co ten hřeb, který tam pořád byl – spolulezec? Jistě neprolézal jeskyni sám. Pak ovšem... proč ho nezachránil?

Diana v duchu probírala různé možnosti jak Neznámý jeskyňář ke své smrti přišel, obracela v hlavě pravděpodobné varianty událostí, přehrávala si odlišné scénáře. Věděla, že jsou to zbytečné úvahy, protože neměla možnost prohlédnout si tělo, ale nemohla si pomoci.

Otočila se zády ke komoře a stála čelem k druhému konci chodby. Konečná výška tunelu v místě vyústění do komory byla kolem pěti metrů, šířka asi osm metrů. Světlé stěny s pruhy v různých odstínech hnědi byly ozdobené velkými rýhami, z nichž některé byly dlouhé až třicet centimetrů a opakovaly se tak hustě, až působily dojmem, že je vytvořil člověk.

Vápencovou skálu tvořil vápník pocházející z koster, lastur a výměšků spousty mořských živočichů, byly to doslova kosti země. Přejela prsty po povrchu skály – povrchu, který byl zdánlivě příliš tvrdý, než aby ho mohla rozpouštět mírně kyselá podzemní voda. Ale rozpouštěla, a to byl ten zázrak. Pomalu tekoucí, slabě kyselá voda dávno, dávno před člověkem rozpustila skálu a vytvořila ve vápenci tento křivolaký průchod. Diana zvedla ruku nad hlavu a čekala. Žádný pohyb vzduchu.

Rozhodla se pokračovat chodbou, i když s sebou neměla dalšího jeskyňáře. Pokud se bude držet hlavního směru a nebude nikam odbočovat nebo zahýbat, mělo by to být v pořádku.

Tělem jí stále ještě proudil adrenalin po tom, jak málem spadla. Cestou dávala obrovský pozor, a když překračovala suť poházenou po zemi, sledovala strop i to, kam šlape.

V první mírné zatáčce se zastavila a podívala se zpět na cestu, kterou ušla. Byl to zvyk, jenž jí umožňoval vždycky poznat průchody z obou směrů – byla to pojistka proti tomu, aby se beznadějně ztratila a musela být zachraňována.

Věděla, že by se měla nejspíš vrátit, dokud vidí světlo z komory slabě osvětlené nevinnými svítilnami. Jakmile zajde za ohyb chodby, komora bude mimo dohled. Má se přiklonit k opatrnosti, nebo dobrodružství? Udělala kompromis a zavolala Nevu vysílačkou.

„Půjdu dál tou chodbou.“

„Je rozumný tam jít sama?“ ptala se Neva.

Diana do Nevy vtloukala, že do jeskyně nesmí nikdy chodit sama a nesmí se od ostatních vzdalovat, zejména ne na větší vzdálenost.

„Dojdu jen na konec chodby. Dál nepůjdu. Ty zůstaň v tom dómu. Nikam nechod', dokud se nevrátí Mike a MacGregor. A zůstaň ve spojení.“

„Provedu.“

Diana si posvítila na další ohyb chodby, který měla před sebou. Zamířila dálkoměr a změřila vzdálenost – 497 cm. Ta chodba slibovala dlouhý klikatý tunel. Na podlaze chodby nenašla nic, co by tam mohl zanechat Neznámý jeskyňář. Nic. Dokonce ani šlápoty tam nebyly. To bylo zvláštní. I po mnoha letech, co zde sedal prach, by tu nějaký náznak šlápot měl být. Možná všechny stopy, co zanechal, když tu procházel, byly pod napadanou sutí. Na mnoha místech vypadala jako jemný štěrk nebo písek. Podívala se zpět na místa, kudy prošla. Její šlápoty byly málo výrazné a na mnoha místech, kde podložní skála vystupovala až nad nánosy, nebyly vůbec žádné. Tak dobře. Možná nepřítomnost nějakých důkazů, že tudy prošel, není divná, ale určitě je zajímavá.

Co jí to říkal Mark o meandrech? Tekoucí voda zanechává více usazenin na vnitřní straně ohybu, tam, kde se zpomaluje. V ohybu chodby si přidřepala a zkoumala tlustou vrstvu usazenin. Žádné stopy, zato tam byly šmouhy a rýhy, jako by tam

někdo něco vlekl nebo se pokoušel něco smazat z povrchu. V prachu a usazeninách byly tak slabé, že to také mohl být jen výplod její představivosti – viděla důkazy tam, kde žádné nebyly. Přesto vytáhla z kapsy batohu fotoaparát a udělala obrázek.

Vstala a chystala se pokračovat v chůzi, když se světlo odrazilo od čehosi v prachu mezi dvěma většími kameny. Dřepla si, aby záblesk prozkoumala. Bylo to stříbřité, drobné, mělo to hladký, oblý, lesklý vzhled čehosi vyrobeného člověkem. Odstranila kolem část prachu a objevila něco, co vypadalo jako smyčka z tlustého drátu. Uchopila to do dvou prstů. Trochu se to pohnulo, ale bylo to nějak zachycené. *Musí to být připojené k něčemu většímu a kamení to drží na místě.*

Diana hrabala prstem mezi kameny a nahmatala něco kulatého. Že by knoflík? Zachytil se mezi kameny, když někdo zametal stopy v prachu? Nebo její představivost dělá tragédii z obyčejné nehody v jeskyni?

Při hrabání se to částečně uvolnilo. Jestli se jí podaří předmět pootočít, dostane ho ven. Zachytila jej nehtem a pootočila na hraně. Rychle předmět uchopila a zatáhla, přičemž se snažila nedotýkat ničeho jiného než hrany.

Byl to knoflík. Kovový – stříbro s písmeny A.S.C. nad orlem s roztaženými křídly. Knoflík z vojenské uniformy? Na druhé straně bylo tlusté drátěné očko – ta část, kterou Diana upozorovala na začátku. Položila knoflík na kámen poblíž místa, kde původně ležel, a vyfotografovala ho. Do notesu si udělala poznámky o místě, kde ho našla, a vrátila fotoaparát a notes do batohu.

Začala prohledávat kapsy a hledala něco, do čeho by knoflík uložila, a našla sáček se zdrhovadlem. Sáček zavřela, ale nechala uvnitř dost vzduchu, aby se co nejméně dotýkal knoflíku, i když to asi nehrálo žádnou roli. Doba, co uběhla, a podmínky, ve kterých knoflík byl, s největší pravděpodobností zničily vše, co ulpělo na jeho povrchu. Ale člověk nikdy neví. Uložila knoflík do batohu a pokračovala dál chodbou ve skále. Zastavila se v dalším ohbí a zkoumala podlahu, ale v prachu nenašla žádné další stopy.

„Doktorko Fallonová.“ Rádio vydalo několik skřehotavých slabik v záplavě výbojů.

„Nevo?“

„Jen kontrola. Našla jsem hřeb z pražce.“ I přes to praskání slyšela v Nevině hlase zmatek.

„Vynikající. Označ místo, kde jsi ho našla.“

„Samozřejmě. Konec.“

Diana pokračovala chodbou a prohlížela si podlahu, stěny i strop. Připomínalo to trochu mírně zvlněnou městskou třídu, nepříliš zaneřáděnou a dost širokou, aby se po ní dalo projet autem, aniž by hrozilo, že ho odře na bocích. Světlo odrážející se od nerovných, narušených stěn a vzdálený obrys oválného průřezu způsobily, že procházka budila dojem víru, jenž ji unáší k nějakému určitému cíli. Byla to jen malá pravděpodobnost, ale právě teď ji záhady jeskyně lákaly víc než tělo vzadu v komoře. Přála si, aby tu byli kamarádi jeskyňáři a ona se nemusela zastavit na konci chodby.

Před ní ležela na cestě hromada spadaného kamení, mnohé pořádně velké. Vedle hromady objevila další chodbu, vedlejší větev. Vstup byl malý. Bude se muset přikrčit, aby tam prolezla. Ze svého místa viděla, že boční chodba stoupá prudce nahoru a je posetá velkými balvany. Ty by se sice daly překonat, ale nevypadaly stabilně. Prohlížela si stěny kolem vstupu. Nad ním, téměř v úrovni očí, uviděla šmouhy. Byly nevýrazné, takže je téměř přehlédla, ale bylo to zcela zřetelné X.

Zasmála se pro sebe, vytáhla fotoaparát a udělala záběr. Potvrzovalo to její předpoklad, že ti před ní, kdo jeskyni zkoumali, možná Neznámý jeskyňář, si cestu označili. Do bloku si udělala náčrty a na místo nakreslila X. To se určitě dostane do jejich jeskyňářského itineráře. Byla připravená se vsadit, že tento nový tunel vede k dalšímu vstupu nahoře na povrchu. Nepamatovala si, že by se Mike nebo jiní členové klubu zmínili o dalších jeskyních či vstupech v oblasti. Usmála se. Jeskyňáři nakonec žijí hlavně kvůli novým objevům. Vrátila blok a foťák do kapes batohu a dřepěla si, aby se po podlaze podívala po nějakých artefaktech.

Kromě znamení na stěně to vypadalo, jako by tu nikdy nikdo nebyl. Vstala a pokračovala hlavní chodbou. Bylo to celkem jednoduché a nebylo tu moc překážek, a tak se rozhodla, že se podívá, kde chodba končí. Obešla hromadu kamení u bočního tunelu a pokračovala k další zákrutě na této přízračné řece. Snažila se představit si, jak tudy před dávnou dobou tekla voda. Pomyslela si, že obraz, který si tu vytvoří, bude dobrým základem pro expozici v muzeu. Myslela na to, jestli se jí podaří sehnat dobré záběry nějaké podzemní řeky pro videoterminály v geologickém oddělení muzea.

Za zatačkou se tunel větvil. Dianu trochu rozladilo, že její sólový průzkum končí, ale už se rozhodla, že přestane na konci hlavní chodby. Litovala, že jsou jeskyně tak nebezpečné, protože je ráda zkoumala sama. Prohlédla stěny kolem rozeklaných vstupů do chodeb tvořících vidlici. Žádné značky. Nic. Větší z obou průchodů směřoval nahoru. Posvítla si reflektory na helmě těsně za vstup. Stěny zde byly blízko u sebe a stejně jako v první odbočce byla podlaha posetá velkými balvany.

Druhý tunel byl ještě užší, skoro jen štěrbinou. Prošla by, ale musela by jít bokem. Naklonila se dovnitř, aby viděla za balvan, jenž jí částečně zakrýval výhled. Chodba prudce klesala. Zdálo se jí, že se kroutí jako vývrтка. Na okamžik se zastavila a zadržela dech. Nebyla si jistá, ale měla dojem, že slyší nějaký zvuk, jako bílý šum nebo tekoucí vodu. Zvuk byl těsně nad hranicí slyšitelnosti, něco jako šepot, a ona si nebyla jistá, zda ho vůbec slyší.

Pokoušení sledovat ten zvuk téměř nedokázala odolat – jen kousek tím tunelem. Vždycky se může otočit a najít cestu ven – ale stáhla se zpět do hlavní chodby, než ta siréna začala být příliš svůdná.

Ještě jednou se rozhlédla po obou větvích tunelů, udělala obrázek a vydala se zpátky ke komoře.

Cesta nazpátek do velké komory – dómu byla rychlejší, protože ji znala a věděla, kde jsou větší hromady kamení. Když míjela poslední zákrut, uviděla světlo z přilby. Na okamžik si

pomyslela, že Neva vylezla do chodby, a už se chystala jí vynadat – Neva byla nezkušená jeskyňářka a Diana ji varovala, ať nikam nechodí sama. Jenže teď tu sama byla Diana. Usmála se pro sebe.

Když se postava přiblížila, viděla, že je to Mike. Mezi obočím měl hlubokou vrásku a kvůli světlům a stínům se dal výraz jeho obličeje těžko rozeznat.

„Jsi v pořádku?“ Hlas mu zněl přiškrceně. „Divím se, žes sem šla sama.“

Jeho starost Dianu trochu překvapila. „Nešla jsem dál, než se často zatouláme oba. Držela jsem se hlavní chodby.“

Chtěla ještě něco říct, ale uvědomila si, že Mike má opravdu o ni starost. Vždycky bylo nepříjemné, když byl člověk svědkem nehody. A i když její pád dopadl dobře, mohla být taky vážně zraněná. Mikem to otrásl stejně jako jí.

„Jsem v pořádku. Fakt.“

Obličej mu povolil a objevil se úsměv. „Asi bych udělal totéž.“

„Sehnal jsi koronera?“

Přikývl. „Vstup do jeskyně je v okrese Hall, ale podle našich náčrtů, které jsme zatím udělali, se ukázalo, že komora s tělem je za okresní hranicí, v okrese Lumpkin. Koroner okresu Lumpkin se jmenuje Brewster Pilgrim. To je jméno, co? Řekl: „Ani mě nenapadne plést se do záležitostí vesmíru, jenž umožnil jeskyňáři, který je forenzní antropolog, objevit lidské ostatky v jeskyni,? a že to mu stačí. Máš mu akorát poslat papíry.“

Diana se zasmála a přitom si uvědomila, jak je po té nehodě pořád ještě ve stresu. Vytěsnila ji z myšlenek, zlehčila ji, ale svaly si ji pamatovaly a smích jí v hlavě způsobil tupou bolest. Nevědomky si třela spánek.

„Mám nějaký aspirin,“ řekl Mike.

„Je mi dobře, fakt.“

„Koroner posílá zástupce šerifa, aby to bylo úřední. Sehnal jsem Jina,“ pokračoval Mike. „Přiveze z kriminalistický laboratoře všechno, co potřebuješ. MacGregor na něho čeká před jeskyní. Dojdu ven a donesu to, až to dovezou.“

„Dobrá práce. Budu tě muset brzo začít platit z rozpočtu krimi laboratoře.“ Stáli a dívali se na sebe, reflektory na přilbách vytvářely jezírko světla, které je obklopovalo. „Jak se daří Nevě?“ zeptala se Diana po chvíli.

„Celá šťastná prohledává podle sítě podlahu v komoře. Ukázala mi ten hřeb z pražců, co našla. Říkala, že ti tím udělala radost, ale neví proč. Když jsem lezl sem, viděl jsem hřeb ve stěně a to místo, co vypadá, že se tam jeden uvolnil. Myslíš, že spadl kvůli tomu?“

„Je to pravděpodobný. Nejdřív jsem si ale myslela, že nedával pozor, kam šlape, a napochodoval do prázdna.“

„Je tam schod, který je sakramentsky nepříjemnej jako první krok. Našla jsi něco tady nahoře?“

Diana vylovila z batohu sáček s knoflíkem. „Našla jsem ho zastrčený mezi dvěma šutry.“

Mike se podíval na knoflík, pak na podlahu chodby posetou kameny a zpět na Dianu, oči vytřeštěné. „A já si myslel, že Neva je fanatik do detailů. Tady jsou tisíce šutrů. Jak jsi mohla najít něco tak mrňavýho mezi dvěma z nich?“ Vzal si od ní sáček a zíral na knoflík. „Určitě sis ho utrhla z košile.“ Diana na sobě měla kostkovanou flanelovou košili a pod ní bílý nátělník. Mike jí vrátil pytlík a zatahal za tu stranu její flanelky, kde byly knoflíky. „Ne, všechny jsou tam... Moment, to je pánská košile.“

„Ty ji nepoznáváš?“

Podíval se zblízka. „No jo, to je moje košile. Ta, co jsem ti ji dal minulej měsíc, když sis tu svou vyválela v bahně. Takže máš na sobě moje oblečení. To znamená, že dělám pokroky.“ Široce se zasmál.

Diana se najednou cítila hloupě a litovala, že začala mluvit o oblečení. „Říkal jsi, že je malá a že si ji mám nechat. Kromě toho, jestli to dobře chápu, tak chodíš s Nevou.“

„Doktorko, tebe zajímá můj milostnej život?“

„Jen udržuju konverzaci.“

„Párkrát jsme si vyšli. Jsme dobří kamarádi a tak.“ Pustil její košili.

„Je to dobrá košile do jeskyně. Neber to jako návrhy nebo nějaký skrytý přání.“

Položil si ruku na prsa. „Doktorko, ty mě vždycky zasáhneš přímo do srdce.“ Věnoval jí pokřivený úsměv.

„Vypadáš opravdu zlomeně,“ prohlásila se svým nejlepším pokerovým obličejem. Trochu ho bouchla do prsou a vydala se zpátky ke komoře.

„Našla jsi dál v chodbě něco zajímavého?“ optal se Mike.

Diana se zastavila. „Pár věcí.“

„Můžeš mi to ukázat, zatímco budeme čekat na Jina.“

„Opravdu se musím vrátit a pomoci Nevě hledat v jeskyni stopy po tom mrtvém jeskyňáři.“

„Bude trvat dlouho, než mi to ukážeš?“ Mike ukázal hlavou směrem, odkud Diana právě přišla.

„Ne, ale...“

„Pomůžu s hledáním, až se vrátíme.“

„Tak jo, ale nejdřív kontrola.“ Diana vrátila knoflík do batohu a ten si posunula tak, aby vysílačku, jež byla k němu přicvaknutá, měla u ramene. „Nevo, jak to jde?“

„Jo, dobrý. Tahle jeskyně se mi začíná líbit. A pak tu mám někoho, kdo mi dělá společnost. Je pro mě sice trochu starý, ale umí výborně poslouchat a mluvit nechá jen mě.“

„To je moje holka,“ prohodil Mike víceméně pro sebe.

Diana se usmála. „Dej si oddech. Ukážu Mikeovi pár věcí a pak ti to pomůžu dorazit.“

„Nepotřebuju oddech. Je mi fajn.“

„Tak jo. Ale neutahej se moc. Jsme tam za pár minut.“

„To je v pořádku.“

„Až tu skončíme, vrátíš se ke vchodu a počkáš na Jina? Nechci, aby lezl do jeskyně. Pokud vím, nikdy v žádný nebyl.“

Mike přikývl a Diana pozorovala světlo jeho dvojitých svítilen poskakující po stěně.

Šla napřed a vracela se k první odbočce z hlavní chodby. Promotali se sutí k otvoru.

„Tady.“ Ukázala na značku nad otvorem. „Nemůžeme sice

zjistit, kdo ji udělal, ale mohl to být ten náš hoch a značka mu měla pomoci najít cestu zpátky.“

„Předpokládáš, že je tu ještě jeden vstup,“ poznamenal Mike a naklonil se, aby prozkoumal špatně viditelné X nad vchodem.

„Možná. Dokud jsme neudělali díru do stropu té komory, mohla to být samostatná jeskyně, nespojená s jeskyní, kterou jsme přišli my, pokud je ovšem nějaká chodba nepropojuje ještě někde jinde.“

Mike si dřep a zkoumal kamení kolem vstupu. S některými kameny pohnul a sahal prsty na suť a písek. Pak se narovnal a prošel otvorem, Diana těsně za ním. Průchod byl tak úzký, že museli jít za sebou. Tunel se kroutil mezi obrovskými balvany a výstupky nenarušené skály, tvořící stěnu tunelu.

„Tohle se mi nelíbí,“ prohlásil Mike. „Myslím, že ten otvor označili, aby věděli, že sem nemají chodit. Vypadá to příliš nestabilně. Některý z těch balvanů sem spadl při posledním posunu horniny. Člověk tady může snadno uvíznout, jestli se jeden z těch velkých balvanů pohne –“

Přehlušilo ho zadunění nad nimi.

Mike se otočil a položil ruku Dianě na záda právě v okamžiku, kdy skočila směrem ke vstupnímu otvoru. Náhle je obklopil mrak prachu a drobných kamínek a oslepil je. Diana běžela a jen doufala, že pokaždé došlápne na pevné dno, a ne na popadané kameny a suť. Mikea cítila těsně za sebou. Vtom došlápla na hranatý kus skály. Napřáhla ruce před sebe, aby ztlumila dopad, ale Mike ji zachytil v pase. Jeden krok ji přenesl, pak zase získala rovnováhu. Vyběhli z tunelu a ostře zahnuli z cesty padajícím kamením. Změna směru a nerovnost podlahy je znovu rozhodily a setrvačnost s nimi bouchla o zem. Měli štěstí, protože dopadli hlavně na jemnou suť, mimo ostré kameny. Z otvoru tunelu se vyvalil mrak prachu a menší lavina kamení. Mike ji stále držel kolem pasu.

„Jsem rád, že mi zbyl ještě nějaký adrenalin. Jak seš na tom?“ zeptal se Mike a stáhl ruku.

„Ještě jedno nebo dvě leknutí přežiju.“ Diana se vyškrábala na všechny čtyři. Mike vstal, vytáhl ji nahoru a odcházeli od oblaku zvířeného prachu.

„Tak jo. X znamená: drž se ode mě dál,“ poznamenal.

„Teď už jo.“ Diana se předklonila a vykašlávala prach z plic.

„Seš v pořádku?“ Mike se při řeči dusil, a tak se rozkašlal taky.

„Trošku zmlácená, ale jinak v pořádku.“ Diana zkoumala čerstvé škrábance na hřbetech rukou a třela si rameno v místě, kde se uhodila o skálu. „Ještě se mi nestalo, abych dvakrát

během jednoho sestupu do jeskyně vyvázla jen o vlasek. Vlastně se nedostávám ani *jednou* do problému často.“

„Jo, někdy se dějou věci. Proto nelezeme do jeskyní sami.“

„Co myslíš, že se stalo tady?“

Mike pokrčil rameny. „Jeden z balvanů ztratil z nějakýho důvodu oporu a gravitace konala svou povinnost a poslala ho na druhý balvan, a najednou tu byla lavina.“ Znovu pokrčil rameny. „Mohla to způsobit malá seizmická příhoda, nadzvukový letadlo, kdoví... jak jsem říkal, vypadalo to nestabilně. Zřejmě to nechtělo moc. Soudě podle šutrů kolem vstupu, nestalo se to poprvé.“

„Ten vchod je teď asi zablokovaný,“ řekla Diana, jež pořád hleděla na ústí bočního tunelu, stále zahaleného slabým oblakem prachu.

Mikeova čelovka zablikala. Poklepal si na ni. „Měli bychom zkontrolovat světla.“

Prohlédli si navzájem baterky, aby se ujistili, že nic není ulomeného nebo rozbitého. Během kontroly si Diana poprvé všimla, že Mike má na tváři krev, a trochu ji to znepokojilo.

„Krvácíš,“ řekla a ukazovala na příslušné místo na jeho tváři. „Fakt seš v pořádku?“

Mike vytáhl z kapsy kapesník, utřel si tvář a podíval se na malou krvavou šmouhu. „To nic není. Už jsem krvácel hůř... Sakra, už jsem se hůř pořezal při holení. Říkala jsi, žes našla další tunely na konci týhle chodby? Proč se na ně nepodívat, než se vrátíme?“

Diana váhala. „Ale jo, nebude to trvat dlouho.“ A namířila si to ke konci hlavní chodby.

„Doufám, že to není nebezpečný?“ vtipkoval Mike.

Dianino rádio zaskřehotalo.

„Slyšela jsem kravál, je všechno v pořádku?“ Byla to Neva.

„Jo, v pořádku,“ odpověděla Diana. „Jen ve vedlejším tunelu se sesulo kamení. Žádný škody. U tebe všechno v pořádku?“

„Jo, už jsem skoro hotová.“

Diana ucítla bodnutí výčitek. Nechala Nevu, aby prohledávala celou komoru sama.

Jako by Mike její výčitky vycítil, zasmál se. „Neva je na tom dobře. Nic nezvedne sebevědomí tak, jako hezká velká jeskyně, kterou má člověk sám pro sebe. Neva má ráda jeskyně, ale pořád se jich trochu bojí a má k tomu důvod. Zažila něco hodně nepříjemného.“ Diana zamrkala při vzpomínce, jak byla Neva blízko smrti právě v tomto jeskynním systému.

„Myslím, že když má něco, čím se může zaobírat, pomáhá jí to zbavit se strachu,“ pokračoval Mike. „Její smysl pro detail je obdivuhodnej. Při honbě za pokladem musela být neporazitelná. Samozřejmě ani ty nejseš břídil, když jsi našla ten mrňavej knoflík mezi všema těma šutrama. Co je to s vámi forenzníky? Máte nějaký vyhledávací gen?“

„Potřebuješ akorát umět se dívat – no a taky trochu štěstí.“ Diana ukázala na větvičí se chodbu. „Ty průchody chci prozkoumat, až přijdu podruhé.“ Vstupy vypadaly jako dvě obrovské tmavé oči, které je bez mrknutí pozorují, jak se blíží.

„Cesta vzhůru a cesta dolů,“ poznamenal Mike, když se dostal k otvorům.

Diana si všimla, že jeho, stejně jako ji, přitahuje ten vedoucí dolů. Prošel vchodem a zadíval se do něj. Diana stála za ním a bez hnutí naslouchala.

„Slyšíš to?“ ptal se Mike.

„Zdalo se mi, že něco slyším, když jsem tu byla poprvý. Slyšíš to taky?“

„Něco jako tekoucí voda? Těžko říct.“ Zašklebil se na ni. „Zajímavý.“

„Chtěla bych to prozkoumat, ale nechci nechávat Nevu tak dlouho o samotě.“

„To ne. Ale můžeme se vrátit příští víkend. Co říkáš?“

„Zítřa odjízďím na dvoutýdenní dovolenou na hory. Co takhle za tři týdny? Vydržíš čekat tak dlouho?“

„Doktorko, na tebe budu čekat třeba věčnost,“ usmál se Mike. „Ale máme tu malý problém s MacGregorem. Ten se nepro-

táhne tou škvírou, a momentálně nevidím, jak ho do jeskyně dostat jinou cestou.“

Diana se vrátila úkrokem do hlavní chodby. „Něco vymyslíme. Možná by se mohli přidat ostatní členové jeskyňářského klubu a pak se rozdělíme a budeme hledat nějaký další vchod do těchto jeskyní.“

„Dobřej nápad. Musí tu být ještě nějaký jinej vchod.“

Když se vraceli do velké jeskyně, Diana se rozhlížela, jestli neuvidí nějaké stopy, jež po sobě zanechal jejich mumifikovaný přítel. Neuviděla nic. Ovšem to, že našla knoflík, byla čirá náhoda. Po celé délce chodby byly tisíce kamenů a každý mohl něco ukrývat.

Prošli posledním ohybem a dostali se na dohled komory. Tu ozařovala Nevina světla, která velkým krápníkům přidávala tlumenou zlatou záři. Diana se na okamžik zastavila, aby si ten pohled vychutnala.

„Úžasný,“ pronesl Mike.

„To je jeden z důvodů, proč mám ráda jeskyně,“ dodala Diana, „tolik překrásných výhledů.“

Došli k otvoru a Diana slezla dolů jako první. Trvalo jí několik minut, než se dostala na dno. Mike, mnohem zkušenější horolezec, to zvládl za polovinu času.

„Knoflík,“ řekla Neva a držela sáček se stříbrným kolečkem před očima. „David bude mít radost. Víš, že dává dohromady databázi knoflíků?“

Mike povytáhl obočí. Jeho výraz byl jasně čitelný: zvažoval, jestli David nemá příliš mnoho volného času.

„David je fanda do databází,“ vysvětlovala Diana.

„A rozeznávacích algoritmů,“ dodala Neva.

„Ale knoflíky?“ divil se Mike.

„No, právě teď máme knoflík, co potřebuje určit původ,“ podotkla Diana.

„Mezi kameny jsem tam u té stěny našla provaz.“ Neva ukazovala na hromadu suti nepřilíš vzdálenou od místa, kde lezli nahoru k otvoru ve stěně a pak zpět dolů. „Je dost shnilý.

Ten náš chlapec se živil sušenkami Moon Pies.“ Podržela jim před očima dva obaly, a pak je hodila zpátky do tašky na důkazy.

„Asi nějaký původní energetický tyčinky,“ soudil Mike. „Jin by tu měl být každou chvíli. Půjdu mu naproti.“ Vydal se suti směrem k lanu visícímu z díry ve stropě a chystal se po něm vyšplhat.

„Ahoj, lidi!“ Hlas přicházel shůry, a když všichni vzhledli, uviděli Jina, jak na ně seshora hledí.

Sakra, pomyslela si Diana, když jí před očima proběhly obrazy, jak Jin klopýtá přes balvany a po římsách, aniž by si uvědomoval nebezpečí. „Jine, tys měl zůstat venku,“ zařvala na něho. „Jak ses sem dostal?“

„Dick MacGregor mě doprovodil až k tomu strašně úzkému tunelu. Vy fakt tohle děláte pořád?“

„Neodpověděl mi. Co tady děláš? Tohle není jeskyně pro nováčka. V životě jsi nebyl v jeskyni.“

„Ale no tak, šéfe. Nemyslete si, že když uslyším o tom, že jste našli mumifikovaný ostatky v jeskyni, zůstanu za dveřma. Mám svůj batoh, ještě další baterky a baterie do nich, nesu pytel s vodou a přilbu. Jsem připravenej.“

Mike se podíval na Dianu. „Vylezu tam a pomůžu mu dolů.“

Mike vylezl po laně a spustil dolů Jinův látkový pytel s kriminalistickými potřebami a taky jeho velkou krosnu. Diana si všimla, že se dolů také snesl poprašek prachu. Podívala se na strop, ale neviděla žádný uvolněný kus skály. Musel to být prach a kamínky, které tam zůstaly po jejím pádu. Slyšela, jak Mike varuje Jina, jenž slézal za svými přístroji, před nepevnými kameny kolem díry.

Těsně nad podlahou Jin z lana seskočil a oprášil si ruce. Diana a Neva na něho civěly. Honosil se přilbou stavebního dělníka a košilí a džínami, jež byly o několik čísel větší, než odpovídalo jeho útlé postavě.

„Co to máš na sobě?“ optala se Neva. Diana se snažila potlačit smích.

Jin se zašklebil a podíval se na své kalhoty. S rukama v kap-

sách je popotáhl nahoru a zase nechal srolované okraje nohavic spadnout přes tretry.

„No, podívejte, když jsem se sem dostal, měl jsem kraťasy a tričko. Ten váš Dick říkal, že mi tady v jeskyni bude zima, a půjčil mi nějaký hadry, co měl v autě.“

„Hlavně dej pozor, ať si nešlápneš na záložky,“ radila Neva. „Je tu spousta kamení, o který se dá zakopnout.“

„Jine,“ řekla Diana, „když už jsi tady, budeš dělat všechno tak, jak ti řekneme. Musíme odsud odnést spoustu věcí, a nebude to snadný.“

„Jasný, šéfko.“

Jin se před Dianou netvářil ani trochu zkroušeně. Přejel svítilnou po jeskyni se šťastným výrazem na tváři.

Mike slezl po laně. Z díry nahoře padal další prach.

„Dostal se tam Jin v pořádku?“ Byl to Dick MacGregor z vysílačky. „Měl s sebou hromadu věcí.“

„Jo, je tu celej,“ odpověděla Diana. Koukla se na hromadu vybavení, které s sebou přinesl Jin, a překvapilo ji, že to dostal tou úzkou štěrbinou.

„Budu tady venku muset počkat na zástupce,“ sděloval jí Dick. „Má mít nějaký papír, co musíš podepsat.“

„Děkuju, Dicku. Cením si tvý pomoci.“

„To je samozřejmost. Vždycky je to sranda, dostat se s váma, lidi, na nějakou výpravu do jeskyní. Vy nikdy nevíte, na co narazíte. Lezu po jeskyních celej život, a nikdy jsem toho tolik nezažil jako s váma, lidi.“

„Jsme rádi, že ti umožňujeme zábavné prožitky,“ pronesl Mike do vysílačky a zašklebil se na Dianu. „Myslíš, že ten zástupce měl dost času dostat se sem?“

„Asi už čeká před vchodem. Jdu se podívat.“

Jinova látková taška obsahovala několik svítilen na baterky zabalených v bublinkové fólii. Rozmístili je po komoře. V tašce byl také pytel na mrtvá těla. Jin sebral skříňku s vybavením pro zkoumání místa činu a došel s ní k mumifikovaným ostatkům.

„Zajímalo by mě, co se stalo. Spadl tou dírou?“

„Ne,“ odpověděl Mike. „Diana tu díru vyrobila, když se propadla stropem.“

Jin se na ně vytřeštěně podíval.

„Podařilo se mi zachytit se na okraji římsy, dokud mě Mike nezachránil,“ vysvětlila Diana.

„Kristova noho, šéfko, vždyť jste si mohla něco zlomit.“

„Naštěstí se mi nic nestalo. Ten náš člověk se mohl spouštět po laně tam z toho otvoru.“ Ukázala mu otvor vysoko ve stěně. „A hřeb z pražce, který kotvil lano, se uvolnil a on se rozbil na skále.“

„Vsadil bych se, že má nějaký zlomeniny,“ soudil Jin.

„Jsem si jistá, že má,“ souhlasila Diana. „Jine, ty s Nevou zpracujte tělo. Nevo, zabal důkazy a udělej fotky. Já posunu některý z těch kamenů, co jsem shodila ze stropu, a podívám se na podlahu. Pracujte tak rychle, jak to půjde bez nějakých křečí.“

Jin a Neva se dali do práce a Diana si prohlížela hromadu kamení. Mike jich pár posunul od konce lana, aby bylo kam stoupnout. Diana nevěděla, jestli je něco pod spadáním kamením, ale obezřetnost jí vešla prohlédnout to tam.

„Chceš pomoci?“ zeptal se Mike.

„Nechci tě tím otravovat.“

„To je v pořádku. Pomoc na místě činu se mi bude v životopise pěkně vyjímat. Nikomu nemusím vykládat, že to znamenalo přemísťovat šutry.“

Byla to větší dřina, než Diana předpokládala, ale podařilo se jim uklidit větší část kamení a naskládat je k okraji jeskyně.

Diana se narovнала a protáhla si svaly. Podívala se nahoru a zkoumala strop. „Ten strop mi dělá trochu starosti.“

„Viděl jsem ten padající prach,“ poznamenal Mike. „Doufám, že je to z té nové díry. Neviděl jsem, že by se utrhly nějaký větší kameny. Než polezem všichni nahoru, posunu lano tak, aby netlačilo na okraj otvoru.“

Vzala do ruky baterku a zkoumala nově obnaženou zem. Nenašla nic.

„Spousta práce a nakonec z toho není nic,“ poznamenala.

„Možná něco zajímavýho ukáže tohle,“ řekl Jin. Stál u stěny jeskyně pod ústím tunelu se stříčkou v ruce. „Potřebuju na chvílku zhasnout všechna světla.“

„Ne!“ zařvali Diana a Mike současně.

Neva vzhlédla od tašky s důkazy a pohnula se k Jinovi, aby ho zastavila.

„Řekni, že jsi nic nestříkal na skálu,“ vyhrkl Mike.

Jin zvedl obočí a podíval se nejdřív na něho, pak na Dianu. „Skoro vždycky děláme test na krev. Já myslel –“

„Nekontaminujeme jeskyně. Ekosystém je tady křehký. Měla jsem ti říct, abys sem nenosil žádný chemikálie,“ přerušila ho Diana.

Jin se rozhlížel po holých skalních stěnách a jeskynních usazeninách. „Já to nevěděl. Kdo by na to pomyslel?“

„Fauna může být velmi drobná – mikroskopická,“ upozornil ho Mike.

„A my tu nemůžeme nechat nic toxickýho, do čeho by se mohli dostat další jeskyňáři,“ dodala Diana.

Jin sraštil obličej. „Na to jsem nepomyslel.“ Podíval se na Mikea, jenž se na něho díval s nesouhlasným výrazem. „Zatím jsem nic nestříkal. Takže jsme v bezpečí.“

Mike přikývl a pousmál se. „Fajn. Takže tě nemusím shodit do bezedný jámy.“

„No, to se mi ulevilo,“ řekl Jin. „Nemám s sebou svoje triko Spidermana.“ Usmál se na Mikea a pak se obrátil k Dianě. „Viděl jsem tu totiž nějaký podezřelý tmavý fleky, který by mohly být krví. Vezmu vzorky a nafotím to. Dá se to zmapovat i takhle.“

„Tady něco mám.“ Neva si natáhla pár latexových rukavic ze

skříňky s kriminalistickou výbavou a zkoumala cosi, co vypadalo jako útržek papíru. „Myslím, že je to kousek fotky, ale je to úplně nasáklý – možná krví.“

„Fakt?“ ozval se Jin. „Můžu se podívat?“

Diana a Jin přešli na druhou stranu a prohlíželi v Nevině ruce to, co vypadalo jako špinavý hnědý čtvereček papíru. Neva to prosvítila baterkou.

„Tuším tam nějaký tvar, možná je to postava,“ uvažovala Neva.

„Možná,“ souhlasila Diana. „Vyčistíme to v laboratoři. Když budeme mít štěstí, bude na zadní straně jméno. Dobrý.“

Neva vhodila útržek papíru do sáčku na důkazy, jež vytáhla z kovového kufříku s vybavením, a položila ho do řady sáčků obsahujících dosud nalezené důkazy – bylo jich víc, než Diana očekávala.

Jin se vrátil ke svým půdním vzorkům. Diana si natáhla rukavice a pomohla Nevě s pozůstatky Neznámého jeskyňáře do pytle. Vzhledem k tomu, že tělní tekutiny byly pryč a zbyla jen kůže a kosti, bylo tělo lehké, avšak mrtvý ztuhl v sedící poloze, a tak ho do pytle musely položit na bok.

„Víte, jak tady byl dlouho?“ Mike nahlížel do pytle na těla. „Vypadá jako ta egyptská mumie, co máte v muzeu – až na ty šaty.“

Diana pokrčila rameny. „No, snad někde mezi třiceti a sto lety.“ Zaškrtla zip na pytli. „Budeme moudřejší, až projdeme důkazy.“

Neva vydechla. „Seděl tu pěkně dlouho a čekal, až ho někdo najde.“ Poplácala pytel na tělesné ostatky. „Chudák.“

Jin si přidřepł k pomačkané, omšelé mosazné lampě stojící u shromážděných důkazů. „Měl karbidku. Ještě se vyrábí?“

„Určitě,“ odpověděl mu Mike. „Sám jich mám několik.“

„Hodně jeskyňářů je pořád používá,“ vysvětlovala Diana.

„Fakt?“ podivil se Jin. „Zajímavý. Tahle ale vypadá stará.“

Neva se postavila, protáhla se a začala balit důkazy a vybavení. „Vsadím se, že něco zjistíme z těch obalů od tyčinek. A bůh-

ví co je v jeho batohu. Možná si vedl deník, když čekal.“ Zamračila se. „Musel něco dělat, aby mu uběhl čas.“

„Pravděpodobně seděl a sténal,“ soudil Mike, jenž pořád stál u pytle s mrtvým tělem. „Záleží na tom, jak dopadl, ale mohl mít velký bolesti.“

Zatímco diskutovali o posledních dnech Neznámého jeskyňáře, Diana si prohlížela předměty rozeté po podlaze jeskyně. Mezi krápníky vypadaly jaksi nepatříčně. „A teď to musíme dostat odsud.“

Mike přešel k ní. „Přemýšlel jsem o tom. Můžeme ty věci vytahat do komory nahoře a pak si je mezi sebe rozdělit.“ Zvedl Jinův obrovský batoh. „Měls tu být jen pár hodin. Tak proč tak velký batoh? Co v něm máš?“

„Baterky, plachtu, deku, jídlo, nádobí, izolační pásku, krabičku první pomoci, dalekohled, nouzový přístřešek...“

„Nouzový přístřešek?“

„Ten si беру na dlouhý pěší túry. Myslel jsem, že něco z toho může být v jeskyni užitečný.“

Mike se zasmál. „Budeme tě muset naučit, jak to balit do menšího zavazadla.“

„No, nebylo snadný protáhnout to tím tunelem,“ připustil Jin.

Diana jen zamrkala při pomyslení na krápníky zničené velkým kovovým rámem jeho batohu.

Mike vyšplhal po laně do komory nahoře a mezitím Diana se svým týmem balila světla a důkazy. Teď byla jeskyně osvětlená jen Dianinými a Nevinými čelovkami a Jinovou baterkou.

Dianiny oči se zatím nepřizpůsobily nedostatku světla. Všechno na okraji zorného pole bylo jen nevýrazným stínem. Jako by se zavíraly dveře a v jeskyni bylo všechno, jak má být – hluboké a temné.

Na zvuk kladívka seshora reagoval Jin pohledem nahoru a otázkou: „Co to tam dělá?“

„Asi chystá kladky, aby se ty věci daly snadněji vytáhnout.“

Jin se zarazil. „Chcete říct, že s sebou v batohu nosí kladky,

ale posmívá se mému nouzovému přístřešku?“ Zakřenil se a ukázal přitom rovnoměrnou řadu bílých zubů.

„Děláme pořád s provazy, tak nosíme spoustu nástrojů, který k tomu potřebujeme,“ vysvětlovala Diana.

Všechny věci přisunuli k lanu. Diana se podívala nahoru ve chvíli, kdy Mike vykoukl z díry.

„Pozor!“ křikl. „Shazuju lano.“

Diana ke konci lana přivázala kovový kufřík s vybavením pro ohledání místa činu a Mike ho rychle vytáhl. Pak přišel na řadu látkový pytel a lampy, nakonec Jinův batoh.

Mezitím co Mike vytahoval batoh, připravila Diana z provazů úchyt pro pytel s tělem. Přivázala ho pak ke konci shozeného lana a Mike ho vyzvedl dírou nahoru. Dole zůstali jen Diana, Neva a Jin.

Jin se podíval na dlouhé lano a pak na Dianu.

„Není žádná hanba, když použiješ smyčky na laně jako stupy a chyty, pokud je potřebuješ. Proto tam jsou,“ řekla mu Diana.

Jin se na ni podíval úkosem. „Říkáte to, jako byste je nepoužívala, když lezete nahoru.“

Diana se na něho usmála. „Tady je nějaká křída.“

Jin si posypal dlaně, připnul si baterku k opasku a začal šplhat nahoru. Šlo mu to lépe, než Diana očekávala. Nahoře ho chytil Mike za ruku a přetáhl ho přes okraj římsy. Další byla Neva. Té to šlo hůř. Byla sice silná, ale šplhání po laně vyžaduje speciální soustavu svalů. S úsilím se dostala nahoru a překulila se přes okraj. Když byla Neva nahoře, posypala si ruce křídou Diana a vyšplhala po laně bez většího úsilí.

Malá jeskyně byla přeplněná, když tam byli všichni čtyři i se zavazadly. Teď na ně čekal úzký průlez, kudy museli protáhnout pytel s Neznámým jeskyňářem a veškeré další vybavení.

„Volal jsem MacGregora a požádal jsem ho, aby na nás počkal na druhém konci té štěrbině a pomohl nám s odnášením,“ hlásil Mike. „Bude vzrušením bez sebe z toho, že přenášel tělo.“

„Jo,“ souhlasila Neva. „Bude mít o čem mluvit – měsíce, možná celý roky.“

Diana se rozhodla, že úzkou chodbou půjde v čele a Mike bude kolonu uzavírat. Šla a táhla za sebou svůj i Jinův batoh. Rám jeho batohu se dřel o skalní stěny po celém tunelu. Na konci málem spadla MacGregorovi do klína.

„Ahoj! Potřebujete pomoci s věcmi ven?“ Dick MacGregor seděl vedle úzkého východu a jedl jablko. Nedožedený zbytek si strčil zpět do batohu.

„Jo, nějakou pomoc bychom uvítali.“

Bylo vidět světlo Neviny čelovky, když se protahovala úzkým místem s kriminalistickým kufríkem a vlastním batohem za sebou.

Diana se snažila neslyšet skřípavý zvuk vydávaný plechovým kufríkem vlečeným po skále.

„Zástupce je venku?“

„Jo. Ano. Povídali jsme si. Říkal, že šerif není moc rád, že vám koroner nechal tělo. Ale co s tím nadělá, že jo? Myslím, že koroner měl pravdu. Kdo to našel, toho to je. Vystavíte ho s ostatníma mumiiema v muzeu?“

„Zjistíme, kdo to je. Může tu mít v okolí příbuzné. Už jste slyšel historky o tom, jak se někdo ztratil v jeskyních?“ zeptala se Diana a pomáhala přitom Nevě s jejím nákladem z tunelu.

MacGregor se poškrábal v zanedbané černé bradce. „Ne, vlastně myslím, že jsem nic takového nikdy neslyšel. Zeptám se bratrance. Ty pozemky patří jeho rodině. Ten by to mohl vědět.“

Pak se vykutálel Jin a táhl pytel s Neznámým jeskyňářem za sebou. Byli v malé komoře bez jakékoliv výzdoby. Byl to nepravidelný prostor s kupolí a stěny měly světlou barvu podobnou té v chodbě, kde Diana našla knoflík. Byla to podivná prostora, skoro jako bublina mezi tenkou štěrbinou, kterou se právě protáhli, a klikatou chodbou, do níž vstupovali.

Několik minut čekali na Mikea.

„Co ho zdrželo?“ ptal se Jin.

„Vytahuje lana,“ vysvětlovala Diana.

„Jo vlastně, není to těžký, nosit s sebou všechna ta lana?“

„Asi jo, ale je dobrý mít je u sebe, když je potřebuješ.“

Nakonec k nim došel i Mike. Táhl za sebou Jinův plátěný pytel a svou krosnu, na které měl přivázaná svinutá lana.

„Ať ten pytel s tělem vezmou MacGregor a Jin,“ navrhl Mike Dianě. „Já můžu vzít ten kufřík s vybavením a Jinův batoh. Neva tvůj a ty ten plátěný pytel.“

Diana přikývla. S Mikem byli nejzkušenější jeskyňáři a on rozdělil nejtěžší kusy mezi sebe a ji.

„Nemůžu uvěřit, že vevnitř je mrtvý tělo,“ poznamenal MacGregor. „Nemyslíte, že by to mohl být někdo, koho známe, že ne?“ Jeho hlas zněl najednou ustaraně.

Diana zakroutila hlavou. „Ne, tenhle hoch je tady už dlouho.“

Kvůli zátěži, kterou nesli, jim zabralo třikrát víc času z jeskyně vylézt než do ní proniknout. Několikrát se museli zastavit a protáhnout se úzkými místy. Při tom nezbývalo než odložit náklad a táhnout ho za sebou nebo tlačit před sebou.

Nákladní karavana v jeskyni nebyla tak zábavná jako běžný průzkum. Diana si oddechla, když se dostala na volný prostor, ale hned si začala přát, aby byla zpátky v jeskyni. Venku jí bylo horko, zvláště po chladném prostředí jeskyně. Na sobě měla oblečení do jeskyně pokrývající celé tělo a za chvíli jí bude nepříjemně vedro. Ale nejdřív si musí promluvit se zástupcem šerifa.

Seděl na nárazníku hlídkového vozu okresu Lumpkin. Ruce měl zkřížené tak, jak Diana vídala u vzdorovitých malých dětí. Měl na sobě kalhoty námořnické modři a košili s krátkými rukávy. Vypadal na čtyřicátníka, měl vlnité blond vlasy a začínající bříško.

„Víte, že mám jiný věci na práci než tady posedávat celej den. Kdo z vás je Diana Fallonová?“ Prohlížel si je všechny, jako by se jeden z mužů mohl jmenovat Diana.

„Já jsem Diana Fallonová.“

„Mohla jste jít ven a podepsat ty papíry a já mohl bejt už dávno pryč.“

„Je mi líto, pane –“ podívala se na jeho jmenovku nad kap-